

Sygn. akt III AUa 1405/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Mazur
Sędziowie:	SSA Bożena Grubba (spr.) SSA Maria Salańska – Szumakowicz
Protokolant:	Angelika Judka

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2012 r. w Gdańsku

sprawy J. L. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji J. L. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 17 maja 2011 r., sygn. akt V U 572/10

zmienia zaskarżony wyrok i przyznaje J. L. (1) prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2010 roku.

Sygn. akt III AUa 1405/11

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21.04.2010 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 26.01.2010 r., odmówił ubezpieczonemu J. L. (1) prawa do emerytury.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się ubezpieczony i złożył odwołanie domagając się zmiany decyzji i przyznania świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powtarzając argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Słupsku – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 17 maja 2011 r. oddalił odwołanie ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy orzekał na podstawie następujących ustaleń faktycznych i rozważań prawnych.

Ubezpieczony J. L. (1), urodzony dnia (...), w dniu 26.01.2010 r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy, na podstawie przedłożonych dowodów z dokumentów, uznał za udowodniony okres zatrudnienia w wymiarze 27 lat, 5 miesięcy i 14 dni.

J. L. (1) nie należy do otwartego funduszu emerytalnego, nie pozostaje w stosunku pracy.

Sąd Okręgowy przytoczył, iż zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia ustawy osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27

W myśl ust. 2 art. 184 emerytura przysługuje ubezpieczonym, którzy nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy, to 25 lat w przypadku mężczyzn (art. 27 pkt 2 ustawy). Wiek emerytalny wynika z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), do którego odsyła art. 31 ust. 4 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Dla mężczyzn jest to 60 lat, dla kobiet 55 lat.

Ubezpieczony ma ukończone 60 lat, nie jest członkiem OFE, posiada wymagany ogólny staż pracy liczony na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 01.01.1999 r.

Spornymi przesłankami, jakie musiał ubezpieczony udowodnić w przedmiotowej sprawie była praca w warunkach szczególnych w wymiarze co najmniej 15 lat według stanu na dzień 01.01.1999 r.

W ocenie Sądu Okręgowego jest oczywiste, iż brzmienie zajmowanego stanowiska, jakie widnieje w dokumentach prowadzonych i wystawianych przez pracodawcę nie może mieć rozstrzygającego znaczenia w sprawie. Decyduje rodzaj wykonywanej pracy, co nadto wynika z powołanych wyżej przepisów prawa, w szczególności art. 32 ust. 2, który stanowi, iż dla celów ustalenia uprawnień do emerytury w obniżonym wieku za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia lub sprawujących bezpośredni nadzór nad takimi pracownikami.

Rodzaje prac ustala się na podstawie powołanego już wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, który w załączniku A w działach od I do XIV wymienia rodzaje prac, które są pracą w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy wskazał, że ubezpieczony świadczył pracę w warunkach szczególnych, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, w okresie:

- od 13.03.1973 r. do 31.07.1975 r. w Ośrodku (...) w S. (kierowca - operator ciągnika kołowego),

- od 16.03.1983 r. do 03.09.1984 r. w Nadleśnictwie W. (drwal),

- od 22.04.1997 r. do 31.12.1998 r. w (...) Sp. z. o.o. z siedzibą w S. (kierowca autobusu).

Sąd I instancji stwierdził, że powyższe ustalił na podstawie wiarygodnych i korespondujących dowodów w postaci: świadectwa pracy - Ośrodek (...) w S. (k. 8 akt ZUS plik rentowy) oraz dokumentów (koperta k. 45 akt sprawy), zeznań świadka W. C. oraz świadectwa pracy - Nadleśnictwo W. (k. 35 akt sprawy).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło zdaniem Sądu Okręgowego przyjąć, iż ubezpieczony, według stanu na dzień 01.01.1999 r., posiada 27 lat, 5 miesięcy i 14 dni okresu składkowego i nieskładkowego, w tym 5 lat, 6 miesięcy i 17 dni stażu pracy w warunkach szczególnych.

W wykazie A, dziale VIII, poz. 2 wymieniona jest praca kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, zaś w dziale VI, poz. 1 pkt 2 wykazu A - praca drwali operatorów maszyn i urządzeń leśnych, a w wykazie B, dziale VIII, poz. 3 pkt 1 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1988 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu leśnictwa i przemysłu drzewnego.

Sąd Okręgowy stwierdził, że postępowanie dowodowe wykazało, iż ubezpieczony w okresie od 01.04.1994 r. do 31.05.1995 r. był zatrudniony w PW (...) w B. jako operator, kierowca mechanik. Ubezpieczony nie dowiódł jednak, że była to praca świadczona w warunkach szczególnych. Sąd podkreślił, iż z pisma z dnia 16.11.2010 r. (vide: k.25 akt sprawy) przedłożonego przez pracodawcę wynika, że nie była to praca w warunkach szczególnych, zaś ubezpieczony nie przeciwstawił przeciwdowodu tym twierdzeniom.

Sąd I instancji wskazał, że ubezpieczony przedstawił dokument w postaci kserokopii umowy o pracę, mający świadczyć o jego zatrudnieniu w Przedsiębiorstwie (...) Oddział w M. w okresie od 01.01.1980 r. do 31.08.1990 r. (operator) w warunkach szczególnych (k.45 akt sprawy). W ocenie Sądu nie sposób uznać, iż ubezpieczony dowiódł wskazanej okoliczności w sposób nie budzący wątpliwości. Nie przedstawił bowiem żadnego innego dowodu, który mógłby wesprzeć jego tezę dowodową, a zdaniem Sądu kserokopia umowy o pracę z odrębną adnotacją o pracy w warunkach szczególnych nie stanowi wystarczającego dowodu. Ubezpieczony nie sięgnął przy tym do dowodu w postaci zeznań świadków na okoliczność pracy w warunkach szczególnych w/w przedsiębiorstwie.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że z treści art. 6 k.c. w zw. z art. 300 k.p. wynika, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W wyroku z dnia 9 stycznia 1998 r. w sprawie II UKN 440/97 opublikowanym w OSNAP 1998/22/667 Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno - rentowych wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. W ocenie Sądu takie dowody w niniejszym postępowaniu nie zostały przedstawione, dodatkowo ubezpieczony nie wskazał też Sądowi jakichkolwiek wskazówek mogących prowadzić do ustalenia środków dowodowych - przeprowadzenia dowodów z urzędu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego, ugruntowana jest zaś linia zapoczątkowana uchwałą z 13.09.2000 r. w sprawie III CZP 34/00 opublikowaną w OSNC 2001/1/4 uznającą, że radykalne zmiany zapoczątkowane poprzez nowelizację od 1 lipca 1996 roku kodeksu postępowania cywilnego zwiększają kontradiktoryjność postępowania. Nowy jest też

sposób „widzenia powinności stron, których Sąd nie ma obowiązku wyręczać ani czynnie wspomagać w realizowaniu założonych przez nich celów procesowych. Tracą na sile argumenty oparte na założeniu, że należy minimalizować wymagania, którym sprostać musi strona prowadząca proces cywilny”.

Mając na uwadze powyższe Sąd I instancji podkreślił, że w niniejszej sprawie ubezpieczony wniósł o określenie mu terminu do złożenia wniosków dowodowych do 30.11.2010 r. Sąd przychylił się do wniosku powoda i zobowiązał go do złożenia wniosków dowodowych w powyższym terminie pod rygorem pominięcia. Nadto, Sąd z urzędu zwrócił się do nadleśnictwa U., (...) w S. oraz po ustaleniu aktualnego adresu przedsiębiorstwa (...) - o nadesłanie akt osobowych ubezpieczonego oraz udzielenie wyjaśnień, czy w okresach pracy w/w instytucjach ubezpieczony świadczył pracę mogąca być zakwalifikowaną jako praca w warunkach szczególnych (protokół rozprawy - k. 19 akt sprawy). Sąd ponownie zobowiązał powoda do złożenia wniosków dowodowych podkreślając, że to na nim ciąży obowiązek udowodnienia faktu pracy w szczególnych warunkach w spornych okresach, zaś dokumenty, jakie Sąd zdobył okazały się niewystarczające do ustalenia 15-letniego okresu pracy - zakreślając mu termin 30 dni na złożenie wniosków dowodowych pod rygorem ich pominięcia (protokół rozprawy - k. 42 akt sprawy i potwierdzenie odbioru - k. 43 akt sprawy). Mimo tak daleko idącej pomocy Sądu, powód nie zdołał udowodnić wymaganego 15-letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych, w szczególności zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) Oddział w M. w okresie od 01.01.1980 r. do 31.08.1990 r. (operator) w warunkach szczególnych (k. 45 akt sprawy).

Sąd Okręgowy stwierdził, że fakt, iż ubezpieczony jest obecnie pozbawiony wolności nie uzasadnia przyjęcia, że okoliczność ta wpływa na możliwość prowadzenia postępowania. Również przebywając na wolności ubezpieczony nie byłby w stanie wskazać, gdzie złożono dokumenty ani też przypomnieć sobie osoby mogące zeznawać w sprawie.

Reasumując, Sąd I instancji stwierdził, że ubezpieczony ma ukończone 60 lat, nie jest członkiem OFE, posiada wymagany ogólny staż pracy liczony na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 01.01.1999 r., jednakże nie spełnia wymaganej przesłanki przyznania prawa do wcześniejszej emerytury w postaci udowodnionego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Mając na uwadze omówione powyżej względy natury faktycznej i prawnej, Sąd Okręgowy, uznając odwołanie za bezzasadne, w oparciu o art. 477 (14) § 1 k.p.c., orzekł, jak w sentencji wyroku.

Apelację od wyroku wywiódł ubezpieczony podnosząc, że stanowisko Sądu Okręgowego jest dla niego niezrozumiałe, wskazując świadków, którzy mogliby potwierdzić charakter jego zatrudnienia w spornych okresach pracy oraz wnioskując o pomoc Sądu w uzyskaniu zaświadczenia o zatrudnieniu na stanowisku kierowcy – operatora w (...) Zakładzie (...) w S. za okres od 1 września 1979 r. do 28 lutego 1982 r., które jest w posiadaniu Wojewódzkiego Szpitala (...) w S..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja J. L. (1) skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku i przyznaniem wnioskodawcy prawa do emerytury od dnia 1 stycznia 2010 r.

Przedmiotem sporu między stronami było, czy wnioskodawca spełnia kumulatywne przesłanki warunkujące nabycie prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia

17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j. t. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), w szczególności przesłankę 15 – letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego we wskazanym powyżej zakresie Sąd Okręgowy poczynił ustalenia faktyczne w oparciu o niepełny materiał dowodowy, a w konsekwencji – ustalenia te, jak również dokonane na ich podstawie ustalenia prawne były nieprawidłowe, co skutkowało naruszeniem przepisów prawa materialnego.

W kontekście powyższego należy podkreślić, że prawidłowe rozstrzygnięcie każdej sprawy uzależnione jest od spełnienia przez Sąd orzekający dwóch naczelných obowiązków procesowych, tj. przeprowadzenia postępowania dowodowego w sposób określony przepisami kodeksu postępowania cywilnego oraz dokonania wszechstronnej oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Rozstrzygnięcie to winno również znajdować oparcie w przepisach prawa materialnego adekwatnych do poczynionych ustaleń faktycznych. Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia ma natomiast na celu ustalenie, czy w sprawie będącej przedmiotem rozpoznania Sąd pierwszej instancji sprostał tym wymogom. Istotą postępowania apelacyjnego jest zbadanie zasadności zarzutów skierowanych przeciwko orzeczeniu sądu pierwszej instancji. Sąd odwoławczy orzeka jednak w oparciu o całokształt zgromadzonego materiału dowodowego, dokonując na nowo jego własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w tym oceny zgromadzonych w postępowaniu przed sądami obu instancji dowodów. Jako Sąd merytoryczny, bazując na tym samym materiale dowodowym, co Sąd pierwszej instancji, Sąd odwoławczy może czynić własne, odmienne ustalenia, może również, na podstawie art. 382 in fine k.p.c. przeprowadzić uzupełniające postępowanie dowodowe. Sąd drugiej instancji jako sąd nie tylko odwoławczy, lecz także merytoryczny, nie może poprzestać na zbadaniu zarzutów apelacyjnych. Powinien poczynić własne ustalenia i samodzielnie ocenić je z punktu widzenia prawa materialnego. Sąd Najwyższy wyraźnie też akcentuje, że ustalenia sądu pierwszej instancji nie są dla sądu drugiej instancji wiążące, stąd też obowiązek dokonywania ustaleń istnieje niezależnie od tego, czy wnoszący apelację podniósł zarzut dokonania wadliwych ustaleń faktycznych lub ich braku (zob. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów SN z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98, OSNC 1999, nr 7-8, poz. 124).

Mając na względzie powyższe Sąd II instancji przeprowadził uzupełniające postępowanie dowodowe w sprawie, zwracając się do Zakładu (...) Urzędu Wojewódzkiego Oddział (...) w K. o nadesłanie akt osobowych i płacowych wnioskodawcy dotyczących zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w K. Oddział w M., do Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. o nadesłanie akt osobowych i płacowych wnioskodawcy dotyczących zatrudnienia w Wojewódzkim Zakładzie (...) i (...) w S. (zgodnie ze wskazaniem wnioskodawcy, któremu nie udało się samodzielnie uzyskać dokumentacji – pismo procesowe, k. 69) oraz do Krajowego Rejestru Sądowego o nadesłanie informacji, gdzie mogą znajdować się akta osobowe i płacowe zlikwidowanej Spółdzielni Pracy (...) w S., a następnie zwrócił się o udostępnienie dokumentacji wnioskodawcy do likwidatora spółdzielni (...).

Jak wynika z dokumentacji dotyczącej zatrudnienia J. L. (1) w Przedsiębiorstwie (...) w K. Oddział w M. w okresie od 4 września 1984 r. do 31 sierpnia 1990 r. był on wówczas zatrudniony na stanowisku operatora sprzętu ciężkiego – maszynisty żurawia (vide: koperta k. 120 – podanie o przyjęcie do pracy z dnia 4 września 1984 r., umowa o pracę z dnia 4 września 1984 r., świadectwo pracy z dnia 31 sierpnia 1990 r., dokumentacja płacowa; k. 13 akt ZUS – świadectwo pracy z dnia 31 sierpnia 1990 r.).

Wnioskodawca przedłożył Sądowi oświadczenie podpisane przez J. T. w dniu 12 lutego 2012 r., zgodnie z treścią którego J. L. (1) w latach 1984 – 1990 wykonywał w Przedsiębiorstwie (...) w K. Oddział w M. pracę kierowcy – operatora dźwigu samojezdnego.

Z akt osobowych wnioskodawcy odnoszących się do zatrudnienia od 1 września

1979 r. do 28 lutego 1982 r. w Wojewódzkim Zakładzie (...)i (...)w S. wynika zaś, iż w tym okresie pracy J. L. (1) pracował w charakterze kierowcy – operatora (vide: koperta k. 124 – wniosek o przyjęcie do pracy z dnia 1 września 1979 r., umowa o pracę z dnia 13 września 1979 r., skierowanie do pracy z dnia 13 września 1979 r., umowa o pracę z dnia 1 sierpnia 1980 r., świadectwo pracy z dnia 25 lutego 1982 r., angaż z dnia 28 lipca 1981 r., odpis zaświadczenia nr (...) z dnia 22 grudnia 1979 r. uprawniającego do obsługi dźwigu kategorii II – Ż typ lub rodzaj dźwignicy ŻS – 4, ŻSH – 6a Hydros 10 ka. wydanego przez Rejonowy Dozór Techniczny w K., orzeczenie psychologiczne z dnia 24 lutego 1976 r. o braku przeciwwskazań do kierowania pojazdami samochodowymi w ruchu towarowym, dokumentacja placowa; k. 10 akt ZUS – świadectwo pracy z dnia 25 lutego 1982 r.).

J. L. (1) przedłożył do akt sprawy oświadczenie podpisane przez Z. S. w dniu 5 września 2011 r., w którym poświadczył on, że wnioskodawca był wraz z nim zatrudniony w Wojewódzkim Zakładzie (...) i (...) w S. w latach 1979 – 1983 na stanowisku kierowcy – operatora dźwigu (k. 92).

Nie udało się uzyskać dokumentacji pracowniczej ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w S. w okresie od 1 sierpnia 1975 r.

do 31 sierpnia 1979 r., która spłonęła podczas pożaru budynku, w którym mieściła się siedziba spółdzielni w dniu 30 listopada 1999 r. (vide: k. 127 - kopia oświadczenia likwidatora spółdzielni z dnia 23 października 2008 r. Likwidator Spółdzielni (...) nie żyje (vide: k. 133 - adnotacja na kopercie). Jego żona oświadczyła, iż nie posiada żadnych dokumentów zlikwidowanej Spółdzielni Pracy (...) w S. (k. 177). W aktach organu rentowego znajduje się natomiast świadectwo pracy wydane J. L. (1) w dniu 1 września 1979 r. (k. 9), z którego wynika, iż pracował on na stanowisku kierowcy, a nadto otrzymywał dodatek zryczałtowany za konserwację i prowadzenie dźwigu.

Wnioskodawca przedłożył również do akt sprawy oświadczenia podpisane przez W. S. – z dnia 30 sierpnia 2011 r. (k. 93) i K. B. – z dnia 18 maja 2012 r. (k. 139), w których zaświadczyli oni, że J. L. (1) był zatrudniony wraz z nimi w Spółdzielni Pracy (...) w S. w latach 1975 – 1979, wykonując wówczas pracę w charakterze kierowcy samochodów ciężarowych powyżej pięciu ton. Wezwani w charakterze świadków K. B. oraz W. S. nie stawili na kolejnym terminie rozprawy, w związku z czym Sąd Apelacyjny odstąpił od przesłuchania w/w osób.

Charakter zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w S. w latach 1995 – 1996 wynika z zeznań świadka W. C. złożonych w postępowaniu przed Sądem I instancji (k. 56), którym Sąd odwoławczy dał wiarę, gdyż korespondują one z zachowaną dokumentacją pracowniczą wnioskodawcy. Świadek podał, iż J. L. (1) wykonywał w (...) prace na stanowisku kierowcy i operatora dźwigu terenowego o ciężarze całkowitym 11 ton, jak również jeździł autobusem służącym do przewozu ponad 40 osób oraz ciężarówkami o wadze 24 ton. W aktach organu rentowego znajduje się nadto świadectwo pracy z dnia 29 marca 1996 r., w który wskazano, że J. L. (1) w okresie od dnia 21 sierpnia 1995 r. do dnia 31 marca 1996 r. zatrudniony był w (...) w S. na stanowisku kierowcy, operatora (k. 18), jak również świadectwo pracy z dnia 31 grudnia 1996 r. potwierdzające zatrudnienie J. L. (1) od 9 kwietnia 1996 r. do 11 października 1996 r. jako kierowcy operatora w ramach prac interwencyjnych oraz od 12 października 1996 r. do 31 grudnia 1996 r. jako kierowcy – operatora (k. 19).

Omówiony powyżej materiał dowodowy, w szczególności dokumenty zawarte w aktach osobowych wnioskodawcy oraz zeznania świadka, przekonuje Sąd Apelacyjny, że w w/w spornych okresach zatrudnienia J. L. (2) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, wymienioną

w pkt 2 Działu VIII wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) oraz pracę maszynisty ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych, wymienioną w pkt 3 Działu V wykazu A stanowiącego załącznik do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 1983 r.

Doliczając do uznanego przez pozwanego organu rentowego okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego 5 lat, 6 miesięcy i 17 dni zatrudnienie J. L. (1) w Spółdzielni Pracy (...) w S. (4 lata i 1 miesiąc), w Wojewódzkim Zakładzie (...) i (...) w S. (2 lata i 6 miesięcy), w Przedsiębiorstwie (...) w K. Oddział w M. (5 lat, 11 miesięcy i 28 dni) oraz w Przedsiębiorstwie (...) w S. (7 miesięcy i 11 dni + 8 miesięcy i 23 dni) należy uznać, że spełnił on przesłankę przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w postaci legitymowania się 15-letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych, co oznacza, że Sąd Okręgowy bezzasadnie odmówił ubezpieczonemu żądanego świadczenia.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i przyznał J. L. (1) prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2010 r., tj. od miesiąca, w którym ubezpieczony zgłosił wniosek o przyznanie tego świadczenia.